

MAKTABLARDA MATEMATIKA O‘QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Donaxol Murodova Jumanazarovna

Toshkent shahri Sergeli tumani 300-IDUM Matematika

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktablarda matematika o‘qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish, kompyuter texnologiyalarini qo‘llash sohasini kengaytirish, o‘quvchilarning o‘quv-tarbiyaviy ishlarini tashkil etish, ularning faoliyatini rag‘batlantirish, modellashtirish dasturlarini qo‘llashdan maqsad batafsil yoritilgan.

Kalit so‘zlar: matematik masala, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, elektron jadvallar, excel.

Kirish: Bugungi kunda o‘quv jarayonida kompetentsiya yondashuvi o‘quvchilarning kasbiy, shaxsiy va kundalik hayotida duch keladigan vaziyatlarda samarali harakat qilish imkonini beradigan amaliy ko‘nikmalarni shakllantirish va rivojlantirishni, shuningdek, matematik ta‘limning amaliy, amaliy yo‘nalishlarini mustahkamlashni nazarda tutadi. Keyingi o‘n yillikda matematika o‘qitishda kompyuterlardan foydalanish bir necha asosiy yo‘nalishlarda amalga oshirildi. Bularga kompyuterlar yordamida bilimlarni baholash, har xil turdagi o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va ishlab chiqish, bilimga oid matematik o‘yinlarni ishlab chiqish va boshqalar kiradi.

Adabiyot tahlili va metodologiya: Zamonaviy o‘qituvchining jamiyatni axborotlashtirish sharoitida ishlashga tayyorligini belgilovchi quyidagi axborot va kommunikativ salohiyatlar muhim ahamiyatga ega. Kompyuter ta‘limi jarayonida ta‘lim o‘quvchi va kompyuter o‘rtasidagi munosabatlarga muvofiq tashkil etiladi, boshqariladi va boshqariladi. Kompyuterda ta‘limni tashkil etish - o‘quvchi va o‘quv materialini o‘rtasida kompyuter yordamida aloqa o‘rnatish uchun mo‘ljallangan.

O'quvchilarning o'quv ishlarini tashkil etish, ularning faoliyatini rag'batlantirish tegishli vositalar asosida modellashtirilgan. O'quv jarayonida foydalanish uchun mo'ljallangan elektron darsliklar, elektron o'quv qo'llanmalar, o'quv dasturiy vositalari va boshqalar kabi ko'plab elektron o'quv materiallari yaratilgan. Matematik ta'limga kompetentsiya yondashuvi o'quvchilarning kasbiy, shaxsiy va kundalik hayotida duch keladigan vaziyatlarda samarali harakat qilish imkonini beradigan amaliy ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirishni, shuningdek, matematik ta'limning amaliy, amaliy yo'nalishlarini mustahkamlashni nazarda tutadi. Mamlakatimizning jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvi, fan-texnika va texnologiyalarning rivojlanishi yosh avloddan o'zgaruvchan jahon mehnat bozorida raqobatbardosh bo'lishni, fanlarni mukammal egallashni taqozo etmoqda.

Natijalar: Matematikani o'qitishda kompyuterlar qulayligining yana bir yo'nalishi ma'lum o'quv holatlarini modellashtirishdir. Modellashtirish dasturlarini qo'llashdan maqsad o'qitishning boshqa usullarini qo'llashda ko'rish va ko'rish qiyin bo'lgan materiallarning tushunarligini ta'minlashdan iborat. Modellashtirish yordamida axborotni grafik rejimda kompyuter multimediyasi shaklida talabalarga taqdim etish mumkin. Shuning uchun ular matematikani chuqur o'rganishga moyil bo'lib, o'quv jarayonida sezilarli darajada mustaqillik ko'rsatadilar. Matematika fanlarini o'qitishga yangi texnik vositalar, jumladan, kompyuterlar va boshqa axborot texnologiyalari jadal kirib borayotgan hozirgi davrda fanlararo uzviylikni ta'minlash maqsadida informatika fanining yutuqlaridan foydalanish dolzarb masalalardan biridir. Ta'lim muassasalarida kompyuter texnologiyalarining joriy etilishi o'quv jarayonini optimallashtirishga keng yo'l ochadi.

Muhokama: Matematikani o'qitishda kompyuterlar qulayligining yana bir yo'nalishi ma'lum o'quv holatlarini modellashtirishdir. Modellashtirish dasturlarini qo'llashdan maqsad boshqa o'qitish usullarini qo'llashda tasavvur qilish va tasavvur qilish qiyin bo'lgan materiallar tushunarli bo'lishini ta'minlashdir. Modellashtirish yordamida axborotni grafik rejimda kompyuter multimediyasi shaklida talabalarga taqdim etish mumkin. Elektron jadvallar asosan iqtisodiy muammolarni hal qilish

uchun mo'ljallangan bo'lsa-da, unga kiritilgan asboblardan boshqa sohalarga oid masalalarni yechishda, masalan, formulalar bo'yicha hisob-kitoblarni amalga oshirishda, grafik va diagrammalarni qurishda katta yordam beradi. Elektron jadval yordamida berilgan algoritmlar asosidagi masalalarni yechish, jadvaldagi qiymatlar asosida turli shakllarni yaratish va chop etish mumkin. Raqamli qiymatlar va matn elementlarini kiritish Excelning avtoto'ldirish xususiyatidan foydalangan holda osonlashtirilishi mumkin.

Xulosa: Xulosa o'rnida shuni aytish kerakki, matematikani o'qitishda kompyuterlar qulayligining yana bir yo'nalishi ma'lum o'quv holatlarini modellashtirishdir. Modellashtirish dasturlarini qo'llashdan maqsad o'qitishning boshqa usullarini qo'llashda ko'rish va ko'rish qiyin bo'lgan materiallarning tushunarlilikini ta'minlashdan iborat. Modellashtirish yordamida axborotni grafik rejimda kompyuter multimediyasi shaklida talabalarga taqdim etish mumkin. Shuning uchun ular matematikani chuqur o'rganishga moyil bo'lib, o'quv jarayonida sezilarli darajada mustaqillik ko'rsatadilar.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

1. Levenberg L.Sh. va boshqalar. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi Toshkent sh. O'qituvchi. 2001.
2. M. Aripov, B. Begalov va boshqalar. Axborot texnologiyalari. Toshkent-2009.
3. Gulnoz Hamrayeva. Ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalari - yangi imkoniyatlar. 2015.
4. Bikboyeva N.U. va boshqalar. "Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi Toshkent". O'qituvchi. 2004.
5. Alixonov S. "Matematika o'qitish metodikasi". T., "O'qituvchi" 2007.